

Nyheter från Radiomuseet

Nr 43, 1 augusti 2012

Detta nyhetsbrev är sänt till alla medlemmar vilkas e-postadresser vi har i medlemsregistret och som inte meddelat att de inte vill ha nyhetsbrevet. Meddela någon av oss om du inte vill ha nyhetsbrevet i fortsättningen eller om du vill ha det ställt till någon annan e-postadress.

Lars Lindskog

Redaktör

l.lindskog@hem.utfors.se

Viktor Ohlsson

Webbmaster

viktor.ohlsson@von.pp.se

Hälsning från Grimeton

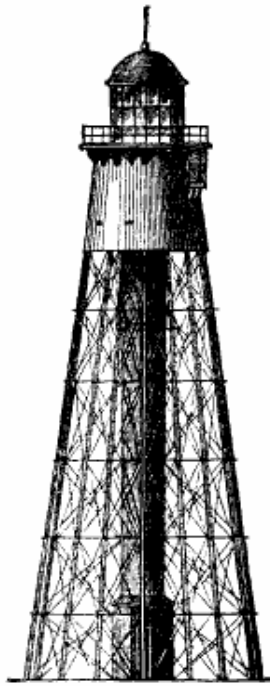
En fin bild från en okänd fotograf hämtad från <http://img687.imageshack.us/img687/1053/stationvlfraq16.jpg>

Den slutliga sammanställningen av rapporterna från radiosändningarna på Alexandersondagen 2012-07-01 återfinns på webbsidan www.alexander.n.se. Där presenteras 253 rapporter från sammanlagt 24 länder sammanställda av Lars Källand /SM6NM sm6nm@telia.com

Fyrrar i sikte

Svenska Fyrsällskapet och Radiohistoriska föreningen i Västsverige kommer att träffas till ett gemensamt möte i samband med vårt höstmöte lördagen den 29 september. Då har vi möjlighet att stifta bekantskap med folk som vet mycket om våra fyrrar och kan berätta om dessa.

Mer om detta möte i septembernumret av Nyheter från Radiomuseet.

T.v. Heidenstamsfyr T.h. Fresnellinsen på Långe Jan på Öland bygd 1785

Den Internationella fyrdagen firas lördag 18 och söndag den 19 augusti

Den Internationella Fyrdagen firades första gången år 2002 och firas sedan dess varje år. Det är på den söndag (även lördag på vissa platser) som infaller under den tredje helgen i augusti. Världens fyrrar är unika maritima byggnadsminnen.

Många större f.d. bemannade fyrrars framtid är på sikt osäker då alla troligtvis inte kommer att kunna bevaras. Med största sannolikhet kommer inte heller några fler bemannade fyrplatser att uppföras. Under den Internationella Fyrdagen försöker därför Svenska Fyrsällskapet, lokala fyrföreningar och Sjöfartsverket öppna så många fyrrar som möjligt så att intresserade har möjlighet att besöka en del av Sveriges unika maritima kulturarv.

Förra året hölls 72 fyrplatser i Sverige öppna vilka besöktes av tillsammans mer än 12200 personer. Förutom i Sverige firas dagen bland annat i Australien,

Belgien, Danmark, England, Finland, Holland, Irland, Mexico, Polen, Skottland, Tyskland, USA och Wales. Fyrdagen är synnerligen populär i Sverige och normalt har vi fler fyrar öppna och fler besökare än vad resten av världen har tillsammans!

Förutom möjligheten att besöka alla öppna fyrar pågår det även olika kringaktiviteter på flera fyrplatser. På vissa fyrplatser kan man köpa något att äta och dricka men annars rekommenderar vi att man tar med egen förtäring. Kom ihåg att flera av ovan nämnda fyrar är belägna på öar. Kontrollera hur du tar dig dit och vad det kostar. Vädret kan också orsaka att vissa platser inte kan besökas.

Under samma augustihelg arrangerar även världens radioamatörer sin årliga fyrradioweekend. De bemannar ett flertal fyrplatser (år 2011 bemannades 464 fyrplatser varav 20 i Sverige) runt världen med radioamatörer som talar med varandra via kortvågsradio. Läs mer om radioamatörernas fyrweekend på hemsidan: <http://www.ilw.net>

Fakta om Svenska Fyrsällskapet

Svenska Fyrsällskapet är en ideell förening som bildades den 5 oktober 1996. Föreningen har ca 3000 medlemmar (varav 39% kvinnor). Vi har på mycket kort tid vuxit så att vi nu är världens näst största nationella fyrförening. Förutom många enskilda personer är till vår stora glädje alla lokala svenska fyrföreningar (drygt 30), Sjöfartsverket, Statens Fastighetsverk, Svenska Båtunionen, Svenska Kryssarklubben, Statens Maritima Museer, Sjöfartsmuseet, olika maritima organisationer och rederier m.fl. medlemmar.

Källa: Svenska Fyrsällskapets hemsida

Mer information finns på föreningens hemsida: <http://www.fyr.org/>

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

Intervjuade i Radio Göteborg

Radiomuseet fick en mycket fin reklam när P4 Radio Göteborg, ville intervjuva ett par av oss i direktsändning den 29 juni. Bertil Bengtsson och Moritz Saarman vandrade över till Radio- och TV-huset och blev där intervjuade av journalisten Fredrik Wegreus i programmet "Skärp dej". Frågorna handlade om allt ifrån museets och radioteknikens tidiga historia fram till amatörradion idag.

Bertil Bengtsson t.v. och Moritz Saarman t.h. i radiostudion med en storslagen utsikt över Göta älv i bakgrunden.

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

Skellefteå Amatörradioklubb

Skellefteå Amatörradioklubb har börjat lägga ut Nyheter från Radiomuseet på sin hemsida. Adressen till denna är: <http://www.sk2au.org/>

Välkommen till Skellefteå Radioamatörer, SK2AU!

Vi är din lokala amatörradioklubb i Skellefteå, vi har vår verksamhet i en egen klubbstuga i Rönnbäcken med antenner och radioutrustningar för de flesta frekvenser.

Vi träffas där varje helgfri tisdag kl 1900, mer info under [Klubbkvällar](#) på hemsidan. Se även: [Kontaktpersoner](#), [Styrelse](#) mm.

På denna hemsida återfinns även en mängd fina länkar till intressant information från de mest skilda håll. Den uppdateras löpande av Sören Wallén (soren.wall@telia.com), och är verkligen väl värd ett besök.

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

En pärla Du inte får missa

Bild: Bo Sörensson

AGA-samlingen i radio- och TV-hörnan på museet i Stenstorp.

Om du söker efter ett lämpligt utflyktsmål för en tur på Skaraslätten, så får jag rekommendera Gustaf Dalémmuseet i Stenstorp. Du hittar dit på vägen mellan Falköping och Skövde, och det ligger inrymt i Stenstorps gamla tingshus. Som du säkert vet så fick Gustaf Dalén Nobelpriset i Fysik för sina uppfinningar

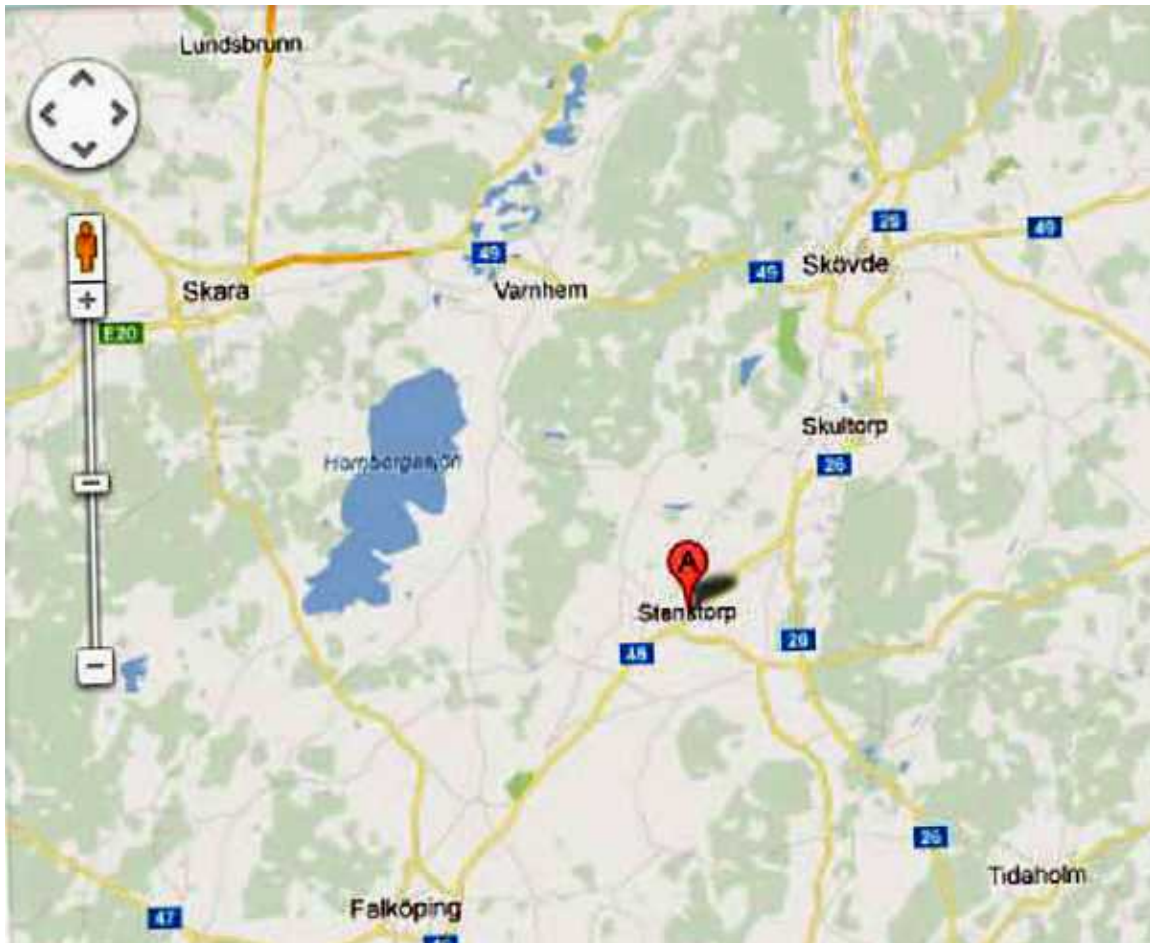
till alla sjöfarares fromma. Vi har alla beundrat solventilen, glödstrumpsbytaren eller klippapparaten. Det är hundra år sedan Gustaf Dalén fick Nobelpriset, och därför finns det extra anledning att besöka hans museum och ta del av hans uppfinningar. Samtidigt får du en överblick över hans företag AGA.

Gustaf Dalén föddes i Stenstorp 1869 och tog sin examen vid Chalmers med strålande betyg. AGA blev ett typiskt ingenjörsföretag, man skulle prova på allt nytt. När man blivit så framgångsrik med fyrar för marint bruk, ja, då tyckte man att man borde bygga radiofyrar för flyget också. Och när man väl var inne på radioteknik då började man även göra rundradioapparater.

AGA var ju ett gasföretag, så därför fanns det snart en svetsavdelning och sedan blev det utrustning för medicinskt bruk. Ja, allt skulle man prova på, och oftast blev det tekniskt avancerade produkter. Lika framgångsrik blev man inte ekonomiskt, och efter en expansionsperiod följde en period då man tvingades avveckla allt utom gasrörelsen, som numera är en del av Lindekoncernen.

Detta och mycket mer kan du få reda på vid ett besök i Stenstorp. Du blir guidad runt i detta minimuseum av en lika kunnig som entusiastisk guide, kompletterad av en film om Gustaf Dalén och AGA och ett bildspel med många av hans uppfinningar. Har du tur så kan guiden visa dej glödstrumpbytare i full drift – ett finmekaniskt mästarstycke.

AGA:s rundradioverksamhet finns dokumenterad med ett antal intressanta apparater liksom AGAs insatser på televisionens område.

Här ligger Stenstorp

Bo Sörensson
bo@sorensson.se

Rapport från Gammelvala

Bild: Jeanette Nilsson

Bilen visar utställningen med en Radiola radio, en sockerbit mikrofon från 20-talet samt en Grundig radio från 50-talet i förgrunden liksom många andra fina apparater på hyllorna bakom disken.

Nu är Gammelvala 2012 över, den 50e i ordning för Gammelvala och 10e gången för vår radioverkstad. Detta var året då vi måste anlita medlemmar från hela landet, då den lokala styrkan, som lojalt ställt upp alla andra år inte kunde vara med. Vårt nödrop i juli i "Nyheter från Radiomuseet" efter hjälp under veckan bönhördes av två medlemmar, som kom till vår räddning.

Tillsammans med Viktor och Mia Olsson från Göteborg, som redan tidigare anmält sig, gjorde Sven-Erik Allarhed från Dalarna och Christer Aronsson från Lindome en fantastisk insats. Ett par tyska kollegor kom också och hjälpte till, Rolf och Gerhard. På radioverkstan lagades radioapparater med stor skicklighet, och våra fina gamla apparater presenterades och förklarades med vänlighet och kunskap. Ett stort tack till alla som gjorde denna 10e gången till succé!

En rapport kommer i höstens Audion. Där visar vi även bilder av några apparater, som väckte stort intresse från våra besökare.

Jeanette Nilsson

tel: 0300-62373, 0768-372013

jeanette62373@hotmail.com

Lennart Nilsson

tel: 0300-62373, 0739-959994

030062373@telia.com

Radiomuseet 1998 - kommentarer!

Vi har tyvärr inte fått något svar på frågan vem som tog de fina bilderna från museet år 1998.

Ulf Sjöden gav oss dock följande information:

Nej inte ens jag minns det. Jag spånar och tänker på Sörens bror Lennart, han brukade alltid ha en kamera med sig. Jag tror INTE att det var Åke Jansson, fotografen, för han körde inte digitalt.

Beträffande placeringen av SMZX-stationen vill jag minnas att den stod mot väggen mellan kontoret (dåvarande öppningen) och den smutten med branddörren ner mot vad-det-nu-heter.

A propå minnen när jag ser bilden av HH-salen så drar jag mig till minnes ett sjuhelsikes jobb jag hade med att få in, få upp genom trapporna, få in i museet alla de orange sofforna! De kommer från Göteborgs Sjukvård, Rosenlund, där jag jobbade. De skulle slängas och den ömsesidiga glädjen var stor när vi fick dem och de slapp ta hand om dem!

En blåsig söndag morgon tog vi hand om dem i källargaraget på Rosenlund, Bengt Jansson SM6GDU och jag. Släpvagnstransport till museet, avlastning. Så måste Bengt ge sig av och det började småregna till råga på allt.

Jag började med att bära in en rad och uppför 1:a trappavsatsen, sen ut få in en rad till innanför dörrarna. Sedan bära upp den 1:a raden en trappavsats till, rad 2 uppför den 1 avsatsen och sen ut för att få in den 3 raden innanför dörrarna. Så småningom var alla raderna inne. Jag var förstås ensam. Jag skulle haft en kamera då hela trapphuset var fyllt av orange stolsrader! Jag fick in hela skiten, trött, svettig och med valkiga händer stod de där i HH-Salen, prydligt uppställda!!

Nåja, det var då det!

Ulf Sjöden

ulf.h.sjoden@tele2.se

Bild: Lars Lindskog

Hugo Hammars sal idag med sina trevliga orange stolsrader

Ett stort tack!

Alla vi mer sentida museiaktivister sänder våra varma och tacksamma tankar till Dig Ulf och alla ni andra som genom hårt arbete och stora engagemang lade grunden till Göteborgs fina Radiomuseum.
Det gjorde ni verkligen bra!

Lars Lindskog

l.lindskog@hem.utfors.se

Uppfräschningen av radiomuseet fortsätter

Bild: Matts Brunnegård

Väggarna i rundradioavdelningen har fått överdelen ommålad och är idag helvita vilket gör att utställningen blivit ljusare. Horst Vormbrock kan känna sig helt nöjd med denna fina insats

Facebook

Radiomuseets nyaste medium håller en levande och tät kontakt med sina besökare. Titta in Du också! Adressen är som vanligt:

<http://www.facebook.com/home.php?#/pages/Goteborg-Sweden/Radiomuseet/136495834874?ref=ts>

Nästa deadline för Nyheter från Radiomuseet är fredagen den 31 augusti.

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta, om Du vill sprida kunskap om Radiomuseet och allt vi sysslar med här!

Skriv, ring eller meila Dina tankar och idéer inför Radiomuseets framtid. Kanske är det något som Du själv skulle vilja vara med och arbeta med. Välkommen även med bilder, kommentarer och inlägg både till Audionen och till Nyheter från Radiomuseet! Vi ser verkligen fram emot att få dessa!

Audionen
Sven Persson
sven.sm6ahu@telia.com

Nyheter från Radiomuseet
Lars Lindskog
l.lindskog@hem.utfors.se

klaka ord

Teckning: Vidar Forsberg

Åskan är ett ämne, som exploderar, när man tänder eld på det. Den slår företrädesvis ned i spetsiga föremål. Därför bör du, när det åskar, i största hast nedgräva alla föremål av metall, som du vet om, sextio mil i jorden. Skulle du dö under arbetet eller skulle åskvädret gå över, innan du slutat, är det bäst att åter gräva upp dem.

Hade vi inte åskan skulle det vara en verklig dumhet att uppfinna åskledaren. Men ho kan stävja en uppfinnares fantasi.

ur Falstaff Fakir, 1894, skriven av Axel Wallengren 1865-1896

Många sommarhälsningar till alla våra läsare från
Radiohistoriska Föreningen i Västsverige